

gets. 4de Kapitel, som angaar Behandlingen af Dødsboer, i hvilke Arv og Gjæld vedgaaes, og dels i den Bestemmelse, som man vel maa kalde en Hovedbestemmelse, nemlig § 74. Der er nemlig gjennem Bestemmelserne i Kapitel 4. aabnet en Afgang for Arvingerne, selv om der blandt dem findes Umyndige, til ved at vedgaa Arv og Gjæld at kunne faae den fulde Raadighed over Boet, naturligvis under Skifterettens Tilsyn for de Umyndiges Vedkommende, men dog saaledes, at i det Tilfælde, at der er Enighed, bliver der i det Hele at forholde med Boet saaledes, som Arvingerne ere enige om. Herved er allerede meget undt; men væsentligere er jo Bestemmelsen i § 74, der aabner en Afgang til, at naar der er umyndige Arvinger, kan under visse Betingelser, saafremt Skifteretten ingen Betænkelse finder derved, Boet udleveres de Vedkommende til fri Behandling som privat Skifte under de Kontrolforanstaltninger, som denne § 74. og de følgende Paragrafer nærmere angive. Dette er jo Noget, hvorved man i temmelig høi Grad bryder med hele den tidligere Udvikling, baade Tilstanden efter Christian den Femtes Lov, og især den Udvikling, den i Praxis har modtaget i en følgende Tid med Hensyn til Skiftevesenet. Det maa jo vistnok indrømmes, at denne Bestemmelse kan fra visse Synspunkter vække Betænkelse, som vi ogsaa have set tydeligt træde frem i det andet Thing. Jeg tror imidlertid, at Faren i Virkeligheden ikke er saa stor, som man der fra visse Sider har forestillet sig den, og jeg holder mig overbevist om, at det er i denne Retning, at Udviklingsgangen bør gaa og vil komme til at gaa, og at det er i denne Retning, i Retning af en større Frihed til at behandle Boet, at Onstjerne navnlig gjøre sig gjældende, saaledes at ikke Skifteretten, blot fordi der er Umyndige, skal faae Boets Behandling. For saa vidt man imod denne Ordning har indvendt, at det var en mislig Bestemmelse, at det saaledes skulde bero paa Skifterettens Afgjørelse i hvert enkelt Tilfælde, om Boet kunde ekstraheres Arvingerne eller ikke, idet man navnlig har ment, at Skifteretten derved blev sat i en vanskelig Stilling, da er det en Indvending, som vistnok havde en ikke ringe Betydning, som Lovforslaget tidligere var, men som jeg tror har tabt en stor Del af sin Braad ved den Bestemmelse, der er kommen ind i § 90, hvorefter alle Skiftegebyrer fremtidig skulle gaa ind i Statskassen. Det er jo nemlig Noget, man vistnok maa indrømme, at naar Skifteforvalteren selv skulde have Gebyrerne eller i alt Fald en væsentlig Andel i dem, vil det efter menneskelige Forhold ikke godt kunne undgaaes, at den store pekuniære Interesse, som Sagens Afgjørelse derved vilde faae for ham, bevidst eller ubevidst vilde komme til at influere paa hans Afgjørelse. Men denne Indvending vil jo væsentlig blive fjernet ved Lovforslagets § 90, som i det Hele er af stor Betydning. Den gaar, som sagt, ud paa, at, fra den Dag, Loven træder

i Kraft, indgaa samtlige Skiftegebyrer i Statskassen, hvormod der tillægges de sportellønnede Embedsmænd, saalænge de blive i det samme Embede, en efter de sidste 10 Finantsaars Gjennemsnit beregnet aarlig Erstatning af Statskassen med Fradrag af 5 pCt. Denne Bestemmelse, siger jeg om stor Betydning, ikke blot i den Retning, jeg omtalte, men navnlig ogsaa fordi Veien derved vil være aabnet til, at man kan naae hen til den Omordning af Skiftegebyrerne, som man fra alle Sider saa længe har erkjendt at være i høi Grad paatrængende; thi det kan jo ikke negtes, at hvor meget man end maa erkjende den abstrakte Rigetighed af den Sætning, at de sportellønnede Embedsmænd ikke have noget Retsskrav paa, at Skiftegebyrerne, saa lidt som andre Gebyrer, skulle beholde den samme Størrelse som den, de havde, da Vedkommende tiltraadte sit Embede, er det jo Noget, som paa den anden Side Alle ligesaa vist ville erkjende, at saalænge Hensynet til disse Embedsmænd lod det fremtræde som en stor Ubillighed at lade en Nebfattelse af Skiftegebyrerne indtræffe, vilde man aabenbart ikke kunne bestemme sig dertil. Man vilde altid finde, at Billighed dog i høi Grad talte for, ikke saaledes at berybe Embedsmænd en Bestanddel af deres Indtægt, som jo dog for Mange er aldeles overveiede. Det anser jeg ogsaa for en meget væsentlig Fordel ved Lovforslaget. Lovudkastet vil, allerede som det nu er, medføre betydelige Lempelser i Henseende til Skiftegebyrerne derigjennem, at der i § 74 aabnes Udflugt til, selv hvor der er Umyndige, at faae Boet til fri Behandling og derved indgaa Skiftegebyrerne; men det er fuldkommen vist, at derved vil man ingenlunde kunne blive staaende. Det er jo klart, thi der vil endda blive store Ulemper tilbage i dette Forhold. Bestemmelsen i § 74 kan man endogsaa sige bliver kun en Hjælp for de Boer, som bedst kunne taale Skiftegebyrer; thi det vil jo ikke være andre Boer, der saaledes blive overtagne til privat Behandling, end dem, man er fuldkommen sikker paa ere solvente, fuldkommen sikker paa, at der ikke er nogen Fare ved deres Overtagelse, men den samme Ubillighed og de samme Inkonvenienter, som for Liden Klæbe ved dette Forhold, ville fremdeles blive tilstede paa alle andre Punkter. Gjennem denne Bestemmelse vil først, tror jeg, en Mulighed være aabnet for snarlig at se dette Forhold bragt i en anden Skikkelse. Det er disse Bestemmelser i Lovforslaget, som jeg betragter som de væsentligste Fremskridt, og jeg for mit Vedkommende vil ikke have nogen Betænkelse ved i det Væsentlige at kunne tiltræde Lovforslaget, som det nu er, men hvorvidt andre ærede Medlemmer her i Salen dele denne min Opfattelse, vil jo være det, hvorpaa det kommer an, naar Spørgsmaalet er om, hvorvidt vi overhovedet skulle have Haab om at se Frugten af dette Lovforslag i denne Samling.